

Bc. Kateřina Heřmanská

Instrukcí aneb Krátké naučení hospodáři mladému Šimona Lomnického z Budče

posudek vedoucího diplomové práce

Nová verze diplomové práce, odmítnuté letos v únoru, jeví sice dílčí pokrok, ale stěží ji lze pokládat za uspokojivou.

Jádrem práce je edice raněnovověkého českojazyčného textu. Už v minulém posudku jsem upozorňoval na nepečlivé provedení edice, na neúměrné množství chyb, které se v textu edice objevují. V nově odevzdané verzi práce jsou některé chyby opraveny, ale mnoho jiných v textu zůstává. Mnohdy jsou to chyby snadno patrné, kterých by si pozornější čtenář mohl všimnout i bez srovnání s předlohou, např. „Nechce mu nijakž sloužiti“ místo „Nechce mu nijakž sloužiti“ (s. 225 předlohy) nebo „Než na to pamatují“ místo „Než na to nepamatují“ (s. 224 předlohy) Kupodivu neopraveny zůstaly i některé chyby, na které jsem s uvedením místa upozorňoval v minulém posudku, tak např. „Ani již to pozdě bude“ místo „Ano již to pozdě bude“ (s. 222 předlohy), „Taky jakožto k synu svému“ místo „Tak jakožto k synu svému“ (s. 186 předlohy) nebo „sedmdsat grošů z kopy“ místo náležitého „sedmdesat grošů z kopy“ (s. 16 předlohy).

V minulém posudku jsem také upozorňoval na stěží uvěřitelné chyby v přepisu latinských pasáží. Pro způsob, jakým diplomantka postupuje, je, obávám se, charakteristické, jak s těmito pasážemi, pro ni patrně nepřekonatelně obtížnými, naložila. V nově odevzdané verzi tyto pasáže vypustila, a to mlčky, tj. aniž na to v ediční poznámce nebo jinde upozornila (fol. A1a-b, A4a). Na jednom místě (A7b) zůstala latinská část textu ušetřena, ovšem za cenu nepřehlédnutelných nesprávností („hono“ místo „bono“, „viuc“ místo „viue“, resp. „vive“).

Jak už jsem konstatoval v minulém posudku, edice, která vykazuje chyby tohoto druhu, je prakticky nepoužitelná, protože se nijak nelze spolehnout, že to, co čteme v edici, odpovídá tomu, co je v předloze, a podává tak nanejvýš jen jakousi přibližnou, „prozatímní“ představu o textu.

Úvodní studie se oproti minulé verzi po mnoha stránkách vylepšila, odpadlo mnoho násilných, směšných, zavádějících nebo nesprávných tvrzení. Mnoho problematických míst však zůstalo, popř. přibylo. V minulém posudku jsem jako nesprávné vytýkal tvrzení, že „Lomnický ... jako pravověrný katolík nemohl čerpat z existujících kališnických či bratrských kancionálů, ale musel všechny písně tvořit sám“ (tehdy s. 22), a naznačoval jsem i zdůvodnění (srov. Koniáš), avšak patrně marně, protože v odevzdané verzi se s tímž tvrzením setkáváme opět (s. 12, pozn. 20).

Podobně jako v minulé verzi, i nyní se v úvodní studii projevují zřejmé známky nedokončenosti, např. množství překlepů – „národní obrození“ (s. 16, v nadpisu kapitoly), „musel s vlky vítí“ (s. 10, pozn. 10) apod. Objevují se četné stylistické neobratnosti – např. stále se vracející výraz „pranýřovat“. Zůstalo také zcela absurdní spojení „struktura výstavby“ (např. s. 27) apod.

Za dané situace by bylo nejlépe vrátit práci k dalšímu přepracování. Pokud se však nemýlím, není to už možné, protože studentka vyčerpala maximální možnou dobu studia. Za těchto okolností navrhuji přihlídnout k tomu, že nynější verze práce oproti minulé přece jen jeví určitý pokrok a že v ní nechybějí ani některé světlejší stránky. Navrhuji tedy připustit práci k obhajobě a ohodnotit ji stupněm „dobře“.

Mgr. Tomáš Matějec, Ph.D.

V Praze 7. září 2016